

Donacija Univerziteta Crne Gore školi „Radoje Čizmović“

Za nikšićke osnovce 15 laptop računara

Ulaganje u obrazovanje

PODGORICA – Univerzitet Crne Gore donirao je Osnovnoj školi „Radoje Čizmović“ iz Ozrinica 15 laptop računara napominjući da ne treba

čekati dolazak na fakultet da bi započeli brigu za obrazovanje mladih.

– Univerzitet treba i mora imati sluha za razvoj i potrebe

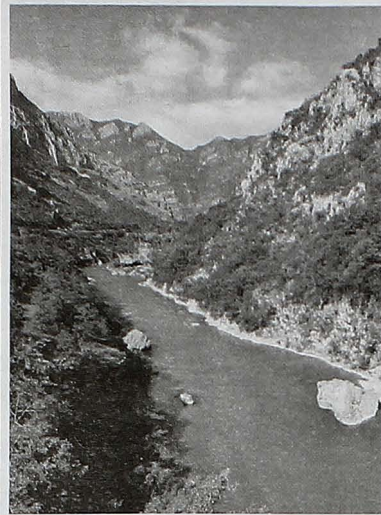
ostalih obrazovnih institucija u Crnoj Gori, u cilju realizacije zajedničkog cilja – ulaganje u obrazovanje mladih i kreiranje što boljih uslova za njihovo

napredovanje. Briga Univerziteta za obrazovanje mladih ne treba da započne tek u periodu kada oni stupaju u akademsko okruženje, već i ranije, kako bi ih na Univerzitetu dočekali kao informatički pismeni i obrazovane mlade ljude, spremne da usvajaju nova znanja u savremenim uslovima – kazao je rektor UCG Danilo Nikolić.

Direktor škole **Nikola Rakojević** kazao je da je ova donacija od velikog značaja za nastavni proces i obrazovanje đaka, navodeći da je njihova škola iznjedrila brojne ljude koji su, na razne načine, doprinijeli boljitku društva, a mnogo od njih su bili i studenti Univerziteta Crne Gore.

Ova škola je prošle godine obilježila 120 godina postojanja, a upisano je 146 učenika. **R.P.**

Prije više od 100 godina Crna Gora je planirala ozbiljnu proizvodnju električne energije

Kanjon rijeke Morače

Pripremni radovi na hidrocentrali na Morači počeli 1910.

PODGORICA – Hrvatski industrijalac Antun Ante Dešković 1910. godine je ponudio Kraljevini Crne Gore uradio projekat iskorišćavanja hidro potencijala rijeke Morače i Tare. Zamisao i već dobijenu koncesiju, osujetila su ratna dešavanja, najprije Balkanski, potom Prvi svjetski rat i utapanje Crne Gore u kraljevstvu SHS pod skutom Srbije.

Dešković je, prema dostupnim podacima, projektovao hidroelektranu u kanjonu rijeke Morače s tunnelskim prebacivanjem voda Tare. Hidroelektrana je trebalo da ima 60 megavata isnašane snage što je u to vrijeme bilo impozantno. Usljed istorijskih okolnosti od svega je ostao samo projekat sa kojim se nije otislo u realizaciju. Mjesto gdje je godinu kasnije, dakle 1911. godine dobio koncesiju za izgradnju HE na Morači bilo je kod Donje Gorice u Podgorici i kod Manastira Morače.

Prema koncesiji trebalo je uložiti pet do sedam miliona perpera a očekivana proizvodnja bila je 90.000 kWh struje. Zabilježeno je da se počelo s pripremnim radovima, a engleski inženjeri uposlani na projektu vijeka bili su oduševljeni potencijalima. Dešković je prije toga, početkom 20. vijeka istraživao crnogorska rudna, šumska i hidrografiska bogatstva i potencijale, o kojima se u sa-

moj Crnoj Gori do pred kraj 19. vijeka nije mnogo znalo. Imao je planove kako napraviti ekonomski preobražaj Crne Gore.

U njegovim planovima kao važni oslonac bila je postavljena prethodna izgradnja željezničke pruge od Bara do Nikšića.

Budući da nije imao toliko sredstava za samostalno izvođenje projekta, dobio je niz industrijskih koncesija uslovljenih time da u inostranstvu mora formirati odgovarajuće kapitalističko društvo koje bi ostvarilo koncesije.

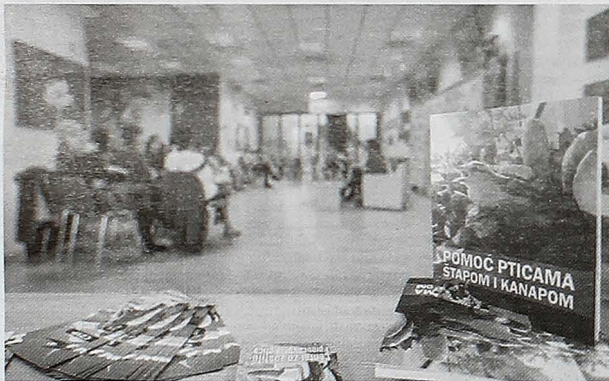
On je bio promotor crnogorskih državnih i ekonomskih interesa i prezentovao isplativost ulaganja. Za ostvarenje projekta ponudio je ove koncesije: izgradnja i korištenje barske luke u trajanju od 50 godina; izgradnja i iskorištavanje željeznice Nikšić – Bar u trajanju 75 godina uz jamstvo 5 odsto dobiti na uloženi kapital u ova preduzeća.

Ponudena je ulagačima i koncesija za iskorištavanje već otkrivenih ruda i isključivo pravo na istraživanje novih. Uz rude, isto je ponuđeno za iskorištavanje svih suma te vodna energija rijeke Zete i Orašnice. Jamstvo tih projekata bio je ponudeni prihod od duvanjskog monopola o čijem uvođenju je već bila donesena odluka. Rezime tih napora bilo je stvaranje italijanskocrnogorskog sindikata za ostvarivanje preostalih koncesija. **R.P.**

Promovisan priručnik „Pomoć pticama štapom i kanapom“

Čovjek je najveća prijetnja

PODGORICA – U podgoričkom EU info centru promovisan je prvi priručnik za pomoć pticama biosloženje Bjanke Prackjačić. U njemu je autorka, kroz čije ruke je za deset godina prošlo 1.500 ptica, detaljno opisala kako zbrinuti povrijeđenu pticu, kako je nahraniti i ugrijati, kada je potrebno pozvati stručnu pomoć, a kada situaciju treba prepustiti prirodi, jer nekada ljudska intervencija napravi veću štetu.

Instrukcije koje će pomoći u zbrinjavanju povrijeđenih ptica

Nakon bogatog iskustva odlučila je da svoje bilješke prečeti u priručnik, kako bi pomogla u smanjenju broja nevjestih pokušaja oporavka divljih ptica i broja ptica koje će nakon „oporavka“ ostatak života provesti u kavezu. Priručnik služi i da entuzijaste upozori na opasnosti kojima izlažu sebe i ptice kojima pomažu, na odgovornost koju imaju, kao i na težinu posla koji ih očekuje, navodi se u saopštenju EU info centra.

– Kada uzmete pticu i donesete je u svoj dom, vi postajete njen roditelj. Ona u potpunosti zavisi od vas. U jednom momentu, na mom balkonu je bilo smješteno 14 ptica. Među njima su neke bile grabljivice, pa je izazovio kako sačuvati druge ptice od njih. Jednu od tih ptica morala sam da hranim na svakih 20 minuta danju, noću – pričala je Prackjačić na promociji.

Kazala je da je nakon jednog predavanja shvatila da u Crnoj Gori ne postoji organizovana pomoć za ptice, što je podstaklo da krene u istraživanje „bukvalno štapom i kanapom“. Navodi da ptice najčešće stradaju zbog trovanja, ranjanja, povreda na saobraćajnicama i ogradama, žicama i staklu i u mnogim drugim situacijama izazvanim ljudskim faktorom. Prema podacima CZIP-a, najčešće ubijaju pelikane ili sure orlove kojih je u Crnoj Gori ostalo samo 50 parova. Registruju i problem sa nezakonitim hvatanjem ptica pjevačica

koje ljudi često hvataju i preprodaju.

– Nedavno smo imali slučaj prodaje sove preko Fejsbuka. Prijavili smo to i podnijeli krivičnu prijavu. Sve se dobro završilo, ptica je puštena u slobodu – navode iz CZIP-a.

Crna Gora nema zvanično prihvatilište za divlje životinje, pa često ne dobijaju pomoć do potpunog oporavka i ponovnog povratka prirodi. Ako povrijeđena životinja i dospje kod ljudi, njem se obično bave nestručni pojedinci, nesvesne opasnosti kojoj izlažu sebe, okolini i samu divlju životinju. Kao rezultat nestručne njege,

imamo divlje životinje naviknute na ljude, zarobljene u kavezima i osuđene na doživotno zatočeništvo – navode iz EU info centra.

Navode podatke da je u svjetskim rehabilitacionim centrima za divlje životinje zastupljeno od 70 do 90 odsto ptica, pa su radi djelimičnog popunjavanja dugogodišnjeg vakuuma nastalo u iščekivanju osnivanja prihvatilišta za divlje životinje u Crnoj Gori, Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori i EU info centar podržali izradu i štampu ovog priručnika, koji je moguće dobiti u centru. **R.P.**

Voda i stabla na putevima

TIVAT – Noć između petka i subote radnici Komunalnog proveli su na terenu otklanjajući posljedice nastale usljed jakog vjetera i obilne kiše.

U Karposkoj ulici, u Gradišnici i na Mihojskoj prevlaci palo je po jedno stablo, a na putu prema Radovićima vodase izlila na tri mjestu, pa se saobraćaj

otežano obavljao. Dionica od kružnog toka na Jadranskoj magistrali do kružnog toka kod Solila bila je poplavljena i brzina vozila bila je ograničena na 30 km na sat, a saobraćaj je normalizovan prije 10 časova.

Uz komunalce na terenu su bili i pripadnici Službe zaštite i spasavanja. **S.K.**

Održana fešta „Đir o' bumbara“

TIVAT – U okviru ovogodišnjeg programa „Tivat – zimka bajka 2020.“ juče je na gradskoj rivi Pine održana gastro fešta „Đir o' bumbara“ koji je pod pokroviteljstvom Turističke organizacije Tivat organizovala Fejsbuk grupa „Bokoški izrazi“.

Otvarajući feštu koja se u Tivtu organizovala drugi put, direktorica TOT-a **Gabrijela Glavočić** zahva-

lila se organizatoru i vrijednim bokoškim damama, poželjevši da fešta postane tradicionalna. Bumbar (kobasice punjene žutim brašnom) su uz organizatora brojnim posjetiocima ponudile i nevladine organizacije „Fešta“ – Baosići, „Organizacija žena Tivat“, „Male sirene“ – Denovići, „Kolo srpskih sestara“ – Tivat, „Ala maka“ – Kavačić i učenicima II 4 OS „Drago Milović“ sa učiteljom **Nevenkom Saveljić** koji su se predstavili kao „Mali o' kužine“. Uz bumbar, tradicionalno jelo Boke Kotorske i bokoškog zaleđa, u ponudi su bili zelje, kobasice, kolači i brojni drugi specijaliteti bokoške kužine.

Posjetiocije na jučerašnjoj fešti zabavljao Ansambel Toć. **S.K.**